

8. BALIKÇILIK

Avrupa Birliđi'nin kuruluş yıllarında balıkçılık sektörü, tarım sektörü ile birlikte ele alınmış ve böylece gıda arzının güvence altına alınması amaçlanmıştır. Ancak zaman içinde balıkçılığın tek başına ele alınması gerektiği anlayışı yerleşmiş ve Birlik, Avrupa'da, bu konuda gerekli işbirliğini ve ortaklık anlayışını sağlamıştır. İşsizlik ve fırsat yetersizliğinden rahatsızlık duyulan bölgelerde ekonomik kalkınmanın teşvik edilmesi gibi kaygılar da Ortak Balıkçılık Politikası'nın geliştirilmesinde etkili olmuştur. Balıkçılık alanındaki ilk ortak uygulamalar, balıkçılık alanlarına girişin, pazar ve altyapıyla ilgili konuların düzenlenmesi amacıyla 1970'li yılların başlarında hayata geçirilmiş ve üye ülke balıkçıların avlanma alanlarına eşit haklarda girebilmeleri sağlanmıştır. Üye ülkelerin, balıkçılık yönetiminin kendi tasarruflarındaki sulara en iyi şekilde yerleşmesi ve uluslararası anlaşmalara göre haklarının korunması için ortak bir politika etrafında toplanmaları kararlaştırılmış ve 1983 yılında AB'nin Ortak Balıkçılık Politikası (OBP) oluşturulmuştur. AB'nin Balıkçılık Politikası sayesinde balıkçılık, biyolojik, ekonomik ve sosyal yönleriyle bilimsel olarak ele alınmakta, böylelikle bir yandan çevre korumasına, diğer yandan da Avrupa'nın ekonomik ve sosyal gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Balıkçılığa ilişkin AB mevzuatı temelde, balıkçılık sanayinin geleceğini garanti altına alacak ve balık stoklarını koruyacak şekilde düzenlenmiştir. Yasal önlemlerin ihmal edilmesi ile aşırı avlanma, ticari stoklara zarar verebilmekte ve sonuçta tüm sektörün tahrip olmasına yol açabilmektedir. Bu nedenle, etkili bir balıkçılık yönetimi için mevzuatın uygulanması hayati rol oynamaktadır. AB üyesi ülkeler, kendi nüfuzları altındaki topraklar ve kara sularında Ortak Balıkçılık Politikası önlemlerinin eksiksiz olarak uygulanmasından sorumludur.

Bu ülkeler, aynı zamanda, kendi bayraklarını taşıyan gemilerin, buldukları bölgelerin yürürlükteki yasal düzenlemelerine uygun davranmasını da garanti etmek zorundadır. Bu durum, gözetleme ve denetlemeyi de içeren ve hareket alanı, doğrudan muhafaza önlemlerinden yapısal politikalara, pazarlamadan nakliye ve satışa kadar genişletilmiş bir hizmet ağının oluşturulmasını gerektirmektedir. Bu kapsamda Birlik düzeyinde bir denetleme mekanizması bulunmaktadır. Bu mekanizma, Ortak Balıkçılık Politikası'na ilişkin kuralların tüm üye ülkelerde eşit, adil ve etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamaktadır. Bu mekanizma aynı zamanda, uluslararası sulara ve üçüncü ülke sularında avlanan ve AB üyesi ülkelerin bayrağını taşıyan gemiler adına ilgili AB ülkelerinin bu düzenlemeleri tam olarak uygulayıp uygulamadıklarını kontrol etmektedir.

Topluluk mevzuatına uyumda yerine getirilmesi gereken yatay unsurlar dikkate alınacak olursa, altı çizilecek önemli bir unsur, balıkçılık başlığı altındaki AB tüzüklerinin ulusal hukuka aktarılmasına gerek olmaksızın üye ülkeleri doğrudan bağlayıcı etkiye sahip olmasıdır. Bu nedenle Birliğe üye olmak isteyen ülkelerden öncelikli olarak talep edilen, mevzuatın ve Topluluk politikasının uygulanabilmesini sağlayacak idari yapılanmayla işlevsel mekanizmanın oluşturulmasıdır. AB'ye aday ülkelerin Ortak Balıkçılık Politikası'nı yönetebilmek için merkezi bir idari mekanizmaya ihtiyacı vardır. AB balıkçılık mevzuatı söz konusu idari mekanizma için herhangi bir organizasyon modeli öngörmemektedir. Ancak özellikle pazar politikası, kaynak muhafazası, filo kaydı, denetim ve kontrol gibi alanlarda yapılması gerekenler, izlenmesi gereken yöntem ve kullanılması gereken araçlar bakımından müktesebat detaylı düzenlemeler getirmiştir.